

*А. В. Королевська, к. політ. н., доц.
Хмельницького національного університету
(Україна, м. Хмельницький)*

Економічна складова транскордонного співробітництва України і Румунії

*Робота виконана на кафедрі міжнародної
інформації та країнознавства ХНУ*

*Розглянуто економічну складову транскордонного
співробітництва між Україною та Румунією на основі
розрахунку індексів.*

*Ключові слова: транскордонне співробітництво, Україна,
Румунія, індекси економічного розвитку.*

***Korolevska A.V. The economic component of transboundary
cooperation between Ukraine and Romania. The economic
component of cross-border cooperation between Ukraine and
Romania is investigated on the basis of index calculation.***

*Keywords: cross-border cooperation, Ukraine, Romania, the
indices of economic development.*

Транскордонне співробітництво (ТКС) України та Румунії відбувається у рамках єврорегіонів Карпати, Буг, Верхній Прут та Нижній Дунай. Розвиток торговельно-економічних відносин між Україною та Румунією характеризується тенденціями, які пов'язані із розширенням споживання в обох країнах, розміщенням в Румунії потужних підприємств відомих європейських та світових компаній, стратегії яких передбачають, зокрема, присутність на ринках України.

Станом на 1 липня 2012 року інвестиції з Румунії в економіку України становили 21,7 млн. дол. США. За даними Румунського центру сприяння торгівлі та іноземним інвестиціям, станом на 31 серпня 2012 року в Румунії зареєстровано 430 спільних українсько-румунських підприємств, обсяг українських інвестицій становить 12,4 млн. дол. США. [1].

За останні роки у структурі промисловості української частини Карпатського Єврорегіону проходять суттєві зміни пов'язані з переорієнтацією виробничих зв'язків. Проте, основні промислові центри регіону зберігають спеціалізацію. Це перш за все Львівський економічна зона у якій виділяються два райони: Передкарпатський (Дрогобич – машинобудування, деревообробка, легка промисловість; Стрий - машинобудування, харчова і деревообробна промисловість; Борислав – нафтовидобувна, легка і хімічна промисловість; Новий розділ і Яворів виробництво сірки), Північний (Червоноград – видобуток вугілля, легка промисловість; Сокаль – хімічна промисловість, Добротвір – електроенергетика); Львівський – машинобудування, харчова, легка промисловість).

Івано-Франківська, Чернівецька і Закарпатська області мають схожу спеціалізацію. Основу тут складає лісопромисловий комплекс. Також розвиваються такі галузі: в Івано-Франківській області – нафтопереробна (Долина, Надвірна), хімічна (Калуш, Івано-Франківськ), машинобудівна (Івано-Франківськ); в Чернівецькій області – машинобудування, харчова і легка промисловість (Чернівці), в Закарпатській області – харчова промисловість (Ужгород, Берегово), машинобудування (Мукачево) [2].

Для аналізу економічного розвитку євро регіонів використано індекси (табл. 1), розраховані за статистичними даними [3-40].

Таблиця 1

Індекси економічного розвитку деяких адміністративних одиниць румуно-українських євро регіонів (2011 до 2004)

Адміністративно-територіальні одиниці	Індекс розвитку с/г господарства у євро регіонах України і Румунії	Індекс ВРП ТКС України і Румунії	Індекс бюджет повітів і областей євро регіонів України і Румунії
Тульча	0,98	1,20	2,37
Галац	1,24	0,92	2,60
Одеська обл.	1,10	1,02	4,81
Чернівецька обл.	1,03	1,00	2,37
Львівська обл.	1,02	1,02	1,79
Івано-Франківська обл.	1,09	1,01	4,76
Закарпатська обл.	1,03	1,08	2,64
Харгіта	0,95	0,99	2,14
Селаж	1,00	0,99	2,88
Сучава	1,04	1,03	2,35
Мурамеш	0,97	1,01	2,61
Бігор	0,79	1,20	2,62
Ботошани	0,85	1,15	2,43

Індекс розвитку с/г господарства найбільш зосереджені в українській частині євро регіону, виробництво зосереджено на

півдні єврорегіону. Індекс с/г виробництва єврорегіону Нижній Дунай (Одеська обл., повіти Галац, Тульча) збільшився у двох областях єврорегіону, проте зменшився у повіті Тульча. Українська частина єврорегіону має позитивний індекс розвитку с/г господарства, отже можна говорити що господарство розвивається і ефективно функціонує. Стосовно єврорегіону Верхній Прут, то найбільший індекс с/г виробництва припадає на повіт Сучава, Івано-Франківську та Чернівецьку області, найменший – повіт Ботошани.

Індекс зміни бюджетів євро регіонів за всіма розглянутими одиницями зріс, що свідчить про інтерес розвитку економічної співпраці у межах єврорегіонів.

Показник валового регіонального продукту (ВРП) ілюструє розвиток та функціонування регіону у транскордонному вимірі. Відповідно до розрахунків, найбільш розвиненими районами в єврорегіоні Карпати є повіти Бігор, Ботошани, Закарпатська область, повіт Сучава, найменш розвиненими повіти Селаж і Харгіта. Індекс ВРП у єврорегіоні Нижній Дунай є досить високий у повіті Тульча. Індекс ВРП єврорегіону Верхній Прут є найбільшим на території повіту Ботошани, а найменшим – у Чернівецькій обл. Отже можна сказати, що даний єврорегіон розвивається поступово. Порівнюючи ВРП транскордонного співробітництва України і Румунії можна сказати, що найбільший індекс є у повіті Тульча, Бігор, Ботошани, дані повіти є частиною Румунії, так як Румунія вкладає значно більше коштів у розвиток своїх територій, то вони є достатньо розвиненими і мають більший індекс ВРП. Стосовно української частини то в неї менший індекс ВРП ніж у даних повітах, але він є також досить високим – Закарпатська, Одеська, Львівська області.

Розраховані індекси дозволяють сформулювати низку висновків:

1) адміністративні одиниці, які відносяться до української частини єврорегіонів, мають здебільшого старий розвиток за розглянутими показниками;

2) з румунської сторони аналогічний розвиток спостерігається у повіті Сучава;

3) єврорегіонрегіон, що найбільш динамічно розвивається, – Карпати, на що вказують одержані дані.

Джерела:

1. Інвестиційне співробітництво України і Румунії [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/analiz_inv_spivirobnictva/rom/7177.html

2. Сільське господарство. Зведені показники [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.stat.uz.ua/statinfo/apk/zved_pokazniki10.pdf

3. Статистика сільського господарства [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://stat.if.ukrtel.net/EX_IN/SG5.HTM

4. Сільське господарство. Статитика сільського господарства [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://lv.ukrstat.gov.ua/ukr/si/year/2010/t049910_5.pdf

5. Сільське господарство. Зведені показники [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/statinf/sils/zved.htm>

6. Producția ramurii agricultură [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.botosani.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=499>

7. Producția agricolă de bunuri și servicii agricole [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.bihor.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=498>

8. Producția agricolă de bunuri și servicii agricole [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.maramures.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=422>

9. Producția agricolă de bunuri și servicii agricole [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.suceava.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=422>

10. Producția ramurii agricole [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.salaj.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=489> (дата звернення 15.04. 2012)

11. Producția agricolă de bunuri și servicii agricole [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.harghita.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=510>

12. Сільське господарство. Зведені показники [Електронний ресурс] – Режим доступа: http://www.od.ukrstat.gov.ua/stat_info/sx/sx7.htm

13. Suprafața cultivată în profil de exploatare, cu principalele culturi 1995-2012 [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.galati.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=424>

14. Producția ramurii agricole [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.tulcea.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=499>

15. Валовий регіональний продукт [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/statinf/naciorax/val.htm>

16. Валовий регіональний продукт [Електронний ресурс] .
- Режим доступа: http://lv.ukrstat.gov.ua/ukr/si/year/2008/t029909_1.pdf

17. Валовий регіональний продукт [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://stat.if.ukrtel.net/EX_IN/NR1.HTM
18. Валовий регіональний продукт [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.stat.uz.ua/statinfo/nac_rah/val_reg_prod.pdf
19. Produsul intern brut [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.botosani.insse.ro/main.php?id=443>
20. Produsul intern brut [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bihor.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=538>
21. Produsul intern brut [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.maramures.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=506>
22. Produsul intern brut [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.suceava.insse.ro/main.php?id=482>
23. Produsul intern brut [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.salaj.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=539>
24. Produsul intern brut pe perioada [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.harghita.insse.ro/main.php?id=485>
25. Валовий регіональний продукт [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.od.ukrstat.gov.ua/stat_info/nation/nation1.htm
26. Produsul intern brut in perioada 2000-2011 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.galati.insse.ro/main.php?id=491>
27. Execuția bugetelor locale, cu subvenții, în perioada [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tulcea.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=589>
28. Державний бюджет України на 2009 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://buknews.com/derzhavnyj->

byudzhet-ukrajiny-2009-propozytsiji-chernivetskoji-oblasnoji-rady.htm

29. Затверджено бюджет на Львівську область у 2009 році [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zaxid.net/home/showSingleNews.do?zatverdzheno_byudzhet_lvivskoyi_oblasti_na_2009_rik&objectId=1070013

30. Івано-франківська обласна рада прийняла бюджет на 2009 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://vezha.org/ekonomika/n_11895/ivanofrankivska_oblasna_rada_odnogolosno_pryjnjala_byudzhet_na_2009j_rik_za_60_hvylyn.html

31. Execuția bugetelor locale [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.botosani.insse.ro/main.php?id=439>

32. Execuția bugetelor locale [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bihor.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=521>

33. Execuția bugetelor locale [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.maramures.insse.ro/main.php?id=434>

34. Execuția bugetelor locale [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.suceava.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=516>

35. Execuția bugetelor locale [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.salaj.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=514>

36. Execuția bugetelor locale [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.harghita.insse.ro/main.php?id=444>

37. Execuția bugetelor locale in perioada 2001-2012 - Galati [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.odessa.ua/ru/acts/council/25884/>

38. Сайт повіту Галац/ Статистична інформація/ Фінанси/ Бюджет [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.galati.insse.ro/main.php?id=454>

39. Execuția bugetelor locale, cu subvenții, în perioada [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.tulcea.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=589>

40. Стан фінансування проектів в рамках ЄС технічної та фінансової допомоги Україні [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu/ua/publication/print/54524.htm>